

بررسی برخی از پارامترهای تقریبی (چربی، پروتئین، دانسیته و اسیدیته) شیرهای توزیع شده در فروشگاه های لبنیاتی

سنتی شه‌میرزاد

مهتاب فیضی^{۱*}، شیرین محمودیان^۲، اشکان جبلی جوان^۳

۱. دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، آموزشکده دامپزشکی، دانشگاه سمنان، سمنان- ایران

۲. کارشناس آزمایشگاه بهداشت مواد غذایی، آموزشکده دامپزشکی، دانشگاه سمنان، سمنان- ایران

۳. دانشیار بهداشت مواد غذایی، آموزشکده دامپزشکی، دانشگاه سمنان، سمنان- ایران

mahtabfev4@gmail.com

مقدمه: شیریکی از قدیمی ترین خوراک های شناخته شده می باشد؛ که توسط انسان مصرف می شود. و اهمیت بسزایی در بسته ی غذایی دارد. گاهی به علت عدم رعایت بهداشت و انجام تقلبات تغییراتی در پارامترهای کیفی آن صورت می گیرد. لذا هدف از این تحقیق بررسی کیفیت شیرهای توزیع شده در شهر شه‌میرزاد می باشد. روش کار: در این تحقیق از ۱۰ فروشگاه لبنیاتی سنتی توزیع کننده ی شیر گاو، سه بار به فاصله یک هفته نمونه برداری صورت گرفت. نمونه ها بلافاصله پس اخذ از فروشگاه در شرایط استریل و سرد به آزمایشگاه منتقل و پارامترهای تقریبی آنها (پروتئین، چربی، دانسیته و اسیدیته) مورد ارزیابی قرار گرفت. در آزمایشگاه برای اندازه گیری درصد پروتئین نمونه ها، از روش تیتراسیون با فرمالین (استاندارد ملی ایران شماره ۶۳۹)، برای اندازه گیری درصد چربی از روش ژربر (استاندارد ملی ایران شماره ۳۶۶)، اندازه گیری دانسیته با لاکتودانسیتومتر (استاندارد ملی ایران شماره ۶۳۸) و برای اندازه گیری اسیدیته از روش تیتراسیون (استاندارد ملی ایران شماره ۲۸۵۲) استفاده گردید. نتایج: نتایج نشان داد: مقدار میانگین دانسیته شیر، $1.029/81 \pm 2/66$ گرم برسانی متر مکعب می باشد؛ که مقدار آن از حداقل $1.023/8$ تا حداکثر $1.033/6$ متغیر است. مقدار اسیدیته شیر، $14/2 \pm 1/22$ درجه درنیک و حداقل و حداکثر آن به ترتیب ۱۲ و ۱۷ می باشد. درصد پروتئین، 3.6 ± 0.36 تا $2/482$ می باشد که مقدار آن به ترتیب دارای کمینه و بیشینه $1/87$ و $3/06$ است. و درصد چربی $2/83 \pm 1/17$ می باشد که مقدار آن از حداقل ۱ تا حداکثر ۵ می باشد. بحث و نتیجه گیری: درصد چربی، پروتئین، اسیدیته و دانسیته استاندارد شیر خام به ترتیب حداقل $3/2$ ، $3-3/3$ ، $3-16$ و $10.29-10.32$ است. با توجه به این اعداد، میانگین دانسیته و اسیدیته نمونه ها در این رنج قرار دارد. اما درصد چربی و پروتئین پایین تر از رنج استاندارد است. لذا لازم به تحقیقات بیشتر در این زمینه و بررسی علت آن در دامداری ها و مراکز توزیع می باشد.

کلمات کلیدی: پارامترهای تقریبی، شیر خام، فروشگاه لبنیاتی سنتی، شه‌میرزاد

کود مرغی و اهمیت آن در صنعت طیور و کشاورزی و فرآوری آن

فاطمه سادات میرمهدی^{۱*}، نسیم کاردان^۲، کاوه پروندار اسداللهی^۳، سعید امیر حاجلو^۴

۱. دانشجوی دکترای عمومی، دانشکده دامپزشکی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. دانشجوی دکترای عمومی، دانشکده دامپزشکی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳. گروه مامایی و بیماریهای طیور، دانشکده دامپزشکی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۴ دفتر بهداشت و مدیریت بیماری های طیور، سازمان دامپزشکی کشور، تهران، ایران

f.mirmahdi@yahoo.com

مقدمه: افزایش جمعیت نیاز به پروتئین حیوانی را دو چندان کرده و در این میان صنعت طیور بدلیل دوره پرورش کوتاه و ضریب تبدیل مناسب اهمیت می یابد. در گله های مادر، تخمگذار و گوشتی در پایان هر دوره بستر به همراه فضولات جمع آوری و از سالن خارج می شود. باتوجه به تولید میزان قابل توجهی کود در انتهای هر دوره در سالن های گله های پرورشی و همچنین گستردگی صنعت طیور، روش های جمع آوری و فرآوری کود مرغی از اهمیت فراوانی برخوردار است. کود مرغی ماده بسیار با ارزشی در کشاورزی بوده و در اغلب کشور ها از آن استفاده بهینه می شود. بحث: کود مرغی به دلیل دفع همزمان ادرار و مدفوع حاوی مقادیر زیادی اوره و عبارت دیگر ازت می باشد. علاوه بر این از نظر آهن، کلسیم، مس، آب و اسید های آمینه مختلف غنی بوده و برای گیاه ارزشمند است. بدلیل پایداری عوامل عفونی در کود استفاده از روش مناسب برای جمع آوری و عمل آوری ضروری می باشد. به طور کلی روش های جمع آوری شامل دو روش دستی و خودکار است که در گله های پرورشی مورد استفاده قرار می گیرند. فرآیند فرآوری شامل خشک کردن (نور خورشید، مکانیکی و هوای آزاد)، سیلو کردن، دیو کردن و استفاده از مواد شیمیایی میباشد. برای استفاده بهینه میتوان با سوپر فسفات و پودر آهک (کاهش بوی نامطبوع) کود را غنی نمود. نتیجه گیری: در صورت جمع آوری مناسب فضولات نه تنها می توان باعث کاهش پراکندگی عوامل بیماریزا گردید بلکه می توان استفاده بهینه از آن را در کشاورزی افزایش داد.

کلمات کلیدی: کود مرغی، جمع آوری، فرآوری، گله های پرورشی